

MAGYARORSZÁG TURIZMUSÁNAK ALAKULÁSA 2013-BAN

1. A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalmának alakulása

A KSH végleges adatai szerint **2013-ban a kereskedelmi szálláshelyet igénybe vevő vendégek száma (8 885 053 fő) összességében 6,0%-kal, az általuk eltöltött vendégéjszakák száma (22 968 472 éjszaka) 5,3%-kal nőtt az előző évhez viszonyítva.** Az átlagos tartózkodási idő 2,6 nap volt, ami 0,6%-os csökkenést jelent. A **külföldi** vendégek számában (4 387 692 fő) 5,4%-os, az általuk eltöltött **vendégéjszakák számában** (11 982 883 éjszaka) pedig **5,2%-os növekedést regisztráltak.** A külföldiek átlagosan 2,7 napot töltöttek hazánkban, 0,2%-kal kevesebbet, mint 2012-ben. A **belföldi** vendégek száma (4 497 361 fő) 6,5%-kal, az általuk eltöltött **vendégéjszakák száma** (10 985 589 éjszaka) **5,5%-kal nőtt** az előző évhez képest. A belföldiek átlagos tartózkodási ideje 2,4 nap (-1,0%) volt 2013-ban. A külföldi és belföldi vendégéjszakák számának alakulását a különböző szállástípusokban az *1. táblázatban* foglaltuk össze.

1. táblázat

A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakái szállástípusonként, 2013

Szállástípus	Összesen			Külföldi			Belföldi		
	2013	2013/2012	2013-2012	2013	2013/2012	2013-2012	2013	2013/2012	2013-2012
	éjszaka	%	éjszaka	éjszaka	%	éjszaka	éjszaka	%	éjszaka
Szálloda	17 567 972	5,7	947 374	10 014 925	4,5	431 265	7 553 047	7,3	513 861
5 csillagos	849 724	n.a.	n.a.	755 500	n.a.	n.a.	94 224	n.a.	n.a.
4 csillagos	6 442 663	n.a.	n.a.	3 941 467	n.a.	n.a.	2 501 196	n.a.	n.a.
3 csillagos	2 765 365	n.a.	n.a.	1 474 144	n.a.	n.a.	1 291 221	n.a.	n.a.
2 csillagos	38 324	n.a.	n.a.	11 559	n.a.	n.a.	26 765	n.a.	n.a.
Gyógyszálloda	1 890 241	n.a.	n.a.	1 080 749	n.a.	n.a.	809 492	n.a.	n.a.
Panzió	1 396 333	1,7	23 341	352 397	-1,0	-3 560	1 043 936	2,6	26 455
Üdülőház	1 024 574	1,5	15 141	219 973	14,8	28 359	804 601	-1,7	-13 915
Közösségi szálláshely	1 348 980	10,6	129 287	320 783	55,7	114 757	1 028 197	1,4	14 196
Kemping	1 630 613	3,4	53 618	1 074 805	1,8	19 004	555 808	6,6	34 412
Összesen	22 968 472	5,3	1 156 058	11 982 883	5,2	592 310	10 985 589	5,5	572 708

Az abszolút értékben megadott változásokban az eltérések a kerekítésekből adódnak.

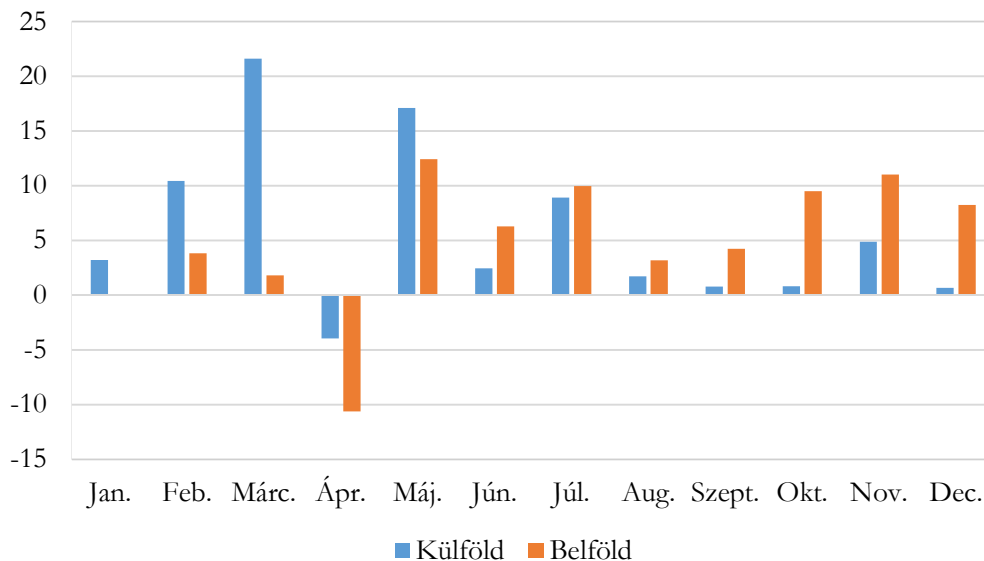
2012. júliustól a KSH csak azon működő gyógyszállodákról közöl adatokat, amelyek szerepelnek az Országos Tisztifőorvosi Hivatal Közegészségügyi Főosztály nyilvántartásában. A wellness-szállodákról 2013. január 1-től a KSH nem közöl adatokat. Közösségi szálláshely: turistaszálló és ifjúsági szálló összesen.

Forrás: KSH

A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött külföldi, illetve belföldi vendégéjszakák számának alakulása az év túlnyomó részében pozitívumot mutatott, ám a változás mértéke hullámzó volt (1. ábra).

1. ábra

A kereskedelmi szálláshelyi vendégéjszaka szám változásának szezonális alakulása, 2013 (%)

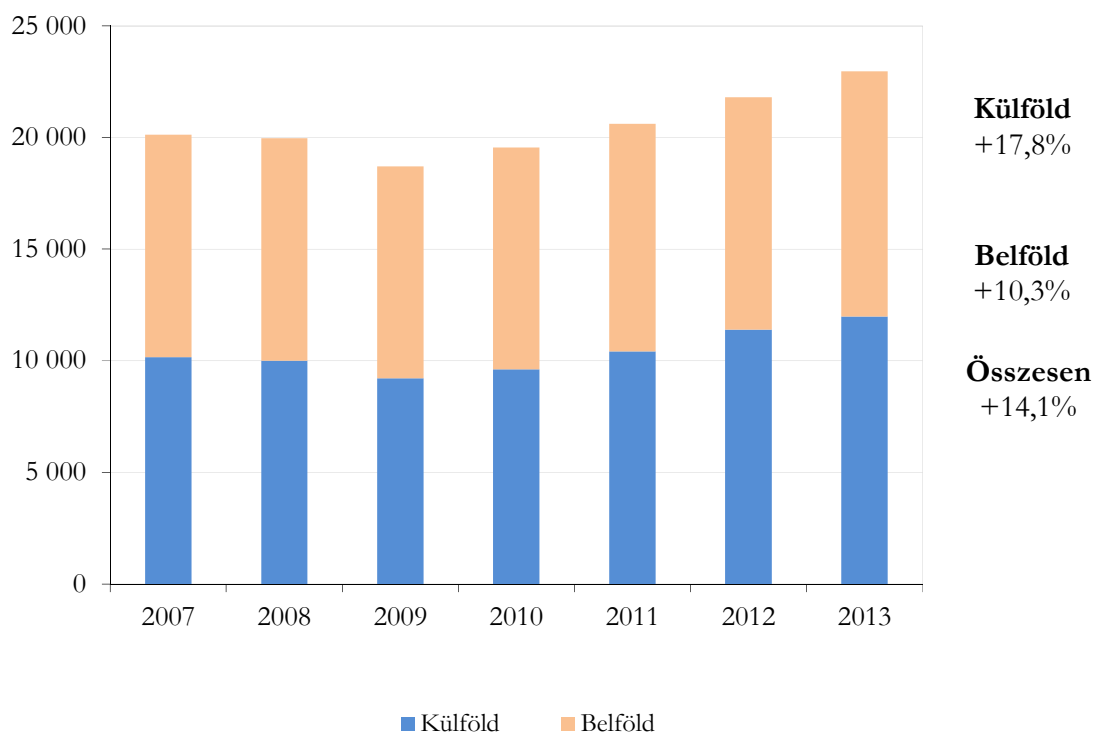

Forrás: KSH

Megvizsgáltuk, hogy az utolsó, válság előtti évhez, 2007-hez viszonyítva miként alakultak a legfontosabb mutatók. A 2013-ban regisztrált **vendégéjszákák száma a 2007-ben mért adatokhoz képest összesen 14,1%-kal emelkedett, ami a belföldi 10,3%-os és a külföldi 17,8%-os növekedésnek köszönhető (2. ábra).**

2. ábra

A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszaka számának alakulása Magyarországon, 2007–2013 (ezer)

Forrás: KSH

1.1. A kereskedelmi szálláshelyek kapacitása és kapacitáskihasználtsága

2013 júliusában a működő **kereskedelmi szálláshelyek** száma 3086 volt, amelyekben 91 865 szoba **365 641 férőhelyel** várta a vendégeket. (2012 júliusában a működő kereskedelmi szálláshelyi férőhelyek száma 336 397 volt.) Ezen belül 1031 szálloda 59 400 szobával, illetve 1033 panzió 11 641 szobával működött. A szállodai férőhelyek 28,0%-a, a szállodák kategóriáján belül a legtöbb férőhely (39,8 ezer) a négycsillagos házakban található. A kereskedelmi szálláshelyek kapacitásadatait a 2. táblázatban foglaltuk össze.

2. táblázat

A kereskedelmi szálláshelyek kapacitása, 2013. július 31.

	Egységek	Szobák	Férőhelyek	2013/2012 (férőhelyek)
Szálloda	1 031	59 400	142 193	2,5%
5 csillagos	10	2 241	4 571	n.a.
4 csillagos	167	17 160	39 761	n.a.
3 csillagos	150	9 116	21 987	n.a.
2 csillagos	7	143	381	n.a.
1 csillagos	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Gyógyszálloda	31	4802	10755	3,8%
Panzió	1 033	11 641	30 963	-2,8%
Üdülőtábor	396	7 613	25 189	-7,1%
Közösségi szálláshely	366	12 811	45 743	-3,0%
Kemping	260	400	121 553	32,8%
Összesen	3 086	91 865	365 641	8,7%

A szállodák összesen adata tartalmazza az egycsillagos, valamint kategóriamegjelölés nélkül működő szállodaegységeket is. 2012. júliustól a KSH csak azon működő gyógyszállodákról közöl adatokat, amelyek szerepelnek az Országos Tisztifőorvosi Hivatal Gyógyhelyi és Gyógyfürdőügyi Főosztály nyilvántartásában. A wellness-szállodákról 2013. január 1-től a KSH nem közöl adatokat.

Közösségi szálláshely: turisztaszálló és ifjúsági szálló összesen.

Forrás: KSH

2007-hez képest a kereskedelmi szálláshelyek férőhely-kapacitása összességében 16,2%-kal nőtt: a férőhelyek száma az üdülőtáborok (+23,4%) és a szállodák (+24,5%) körében bővült a legnagyobb mértékben.

2013-ban a kereskedelmi szálláshelyek szobakapacitás-kihhasználtsága átlagosan 42,0% volt, ezen belül a szállodák szobakapacitás-kihhasználtsága 49,7%-ot tett ki. A gyógyszállodákban 61,2%-os kapacitáskihasználtságot mértek.

1.2. A kereskedelmi szálláshelyek bevételei

2013-ban a forintban számított szállásdíjbevétel kissé gyorsabb ütemben emelkedett, mint a vendégéjszakaszám. A kereskedelmi szálláshelyek bruttó **szállásdíjbevételei 166,6 milliárd forintot (+9,5%)** tettek ki. A külföldi vendégektől származó szállásdíjbevétel (amely az összes szállásdíjbevétel 63,3%-át adta) 8,8%-kal, a belföldiektől származó szállásdíjbevétel 10,7%-kal nőtt. A kereskedelmi szálláshelyek közül **a legtöbb szállásdíjbevétel (148,9 milliárd forint, az összes szállásdíjbevétel 89,4%-a) a szállodákban** keletkezett.

A szállásdíjbevételek mellett a kereskedelmi szálláshelyek bruttó 67,1 milliárd forint vendéglátásból és 65,4 milliárd forint egyéb szolgáltatásból származó bevételt realizáltak 2013-ban. Így a kereskedelmi szálláshelyeken összesen **299,0 milliárd forint bruttó bevétel** keletkezett,

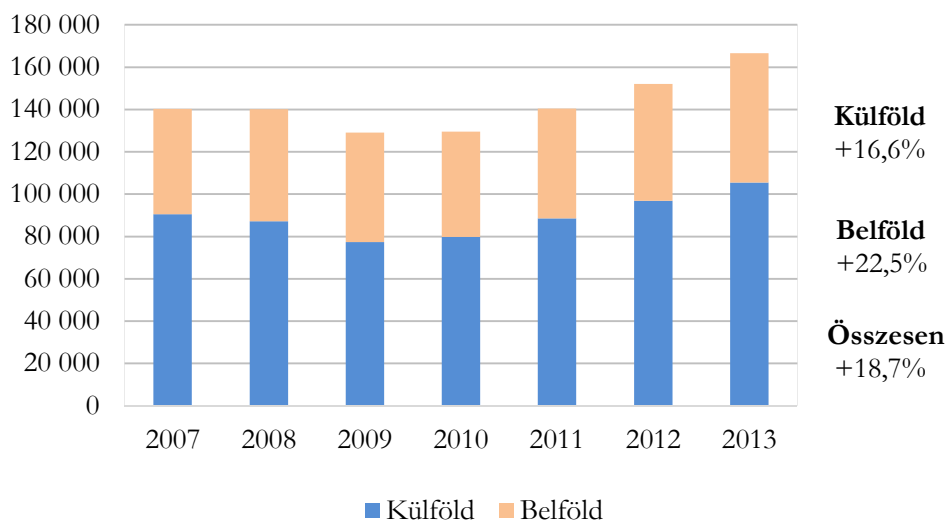
ami 2012-höz viszonyítva folyó áron **10,4%-os növekedésnek** felel meg. A forint/euró éves átlagos árfolyama 296,9 forint volt 2013-ban, szemben a 2012. évi 289,4 forinttal.

A szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás 2013-ra számított árindexe 3,1%-kal volt magasabb az egy évvel korábbi szinthez képest. Ezen belül a szálláshely-szolgáltatás területén 0,8%-os árnövekedést mértek.

A válságot megelőző 2007-es évhez képest a szállásdíjbevételek terén 18,7%-os növekedés figyelhető meg. A külföldiek 16,6%-kal, a belföldiek pedig 22,5%-kal többet költöttek szállásdíjra (3. ábra).

3. ábra

**A bruttó szállásdíjbevételek alakulása a kereskedelmi szálláshelyeken,
2007–2013 (ezer)**

Forrás: KSH

1.3. A Széchenyi Pihenőkártya felhasználási adatai

A működő kereskedelmi szálláshelyek jelentése alapján 2013-ban 1560 kereskedelmi szálláshely fogadott el fizetőeszközként Széchenyi Pihenőkártyát.

2013-ban összességében a Széchenyi Pihenőkártya tulajdonosok **15 313 millió forint értékben fizettek ezen fizetőeszközzel a kereskedelmi szálláshelyeken, ami a belföldi szállásdíjak (61 090 millió forint) 25,1%-ával volt egyenértékű.**

A Nemzetgazdasági Minisztérium adatai szerint 2013. december 31-ig a három kártyakibocsátó vállalat 51 807 elfogadóhelyi szerződést¹ kötött, a SZÉP Kártyával fizetett összeg 2013-ban összesen 67,9 milliárd forintot tett ki.

1.4. A szállodák vendégforgalmának alakulása

2013-ban a vendégéjszakák **76,5%-át regisztráló szállodák vendégforgalma a kereskedelmi szálláshelyek átlagánál kissé kedvezőbben alakult: a vendégek száma (7 002 955 fő) 6,4%-kal, a vendégéjszakák száma (17 567 972 éjszaka) pedig 5,7%-kal nőtt** 2012-höz képest.

2013-ban a kereskedelmi szálláshelyek átlagától kis mértékben elmaradva a **külföldi vendégek száma (3 869 627 fő) 4,9%-kal, a külföldi vendégéjszakák száma (10 014 925 éjszaka) 4,5%-kal emelkedett a szállodákban.**

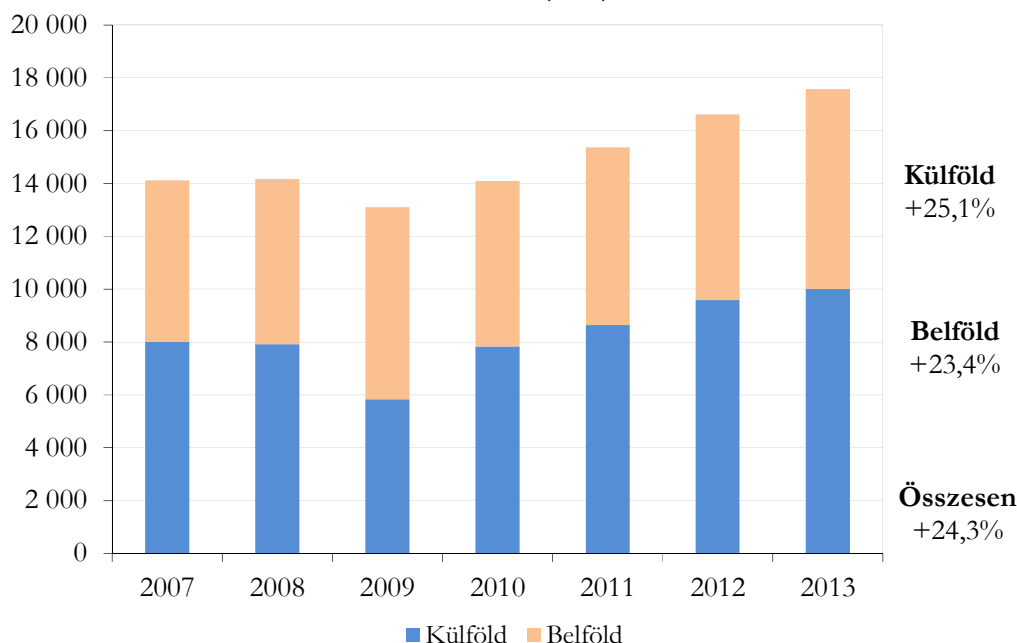
A belföldi forgalomban jelentős növekedést tapasztaltak a szállodákban tavaly: **a belföldi vendégek száma (3 133 328 fő) 8,2%-kal, a belföldi vendégéjszakák száma (7 553 047 éjszaka) 7,3%-kal nőtt.** (A növekedés mértéke mindkét esetben meghaladta a kereskedelmi szálláshelyek átlagát.)

A szállodák átlagosan 15 124 forintos bruttó átlagárral működtek 2013-ban. A legmagasabb bruttó átlagár az öt- (31 702 forint) és a négycsillagos szállodákat (15 131 forint), valamint a gyógyszállodákat (13 707) jellemezte. Az egy kiadható szobára jutó bruttó árbevétel (**bruttó RevPAR**) **7514 forint** volt, a legmagasabb mutatót itt is az ötcillagos (20 312 forint) és a négycsillagos (8959 forint), valamint a gyógyszállodákban (8384) mérték.

2007-hez viszonyítva 2013-ban a **vendégéjszakák száma összesen 24,3%-kal emelkedett a szállodákban, ami a belföldi 23,4%-os és a külföldi 25,1%-os növekedésnek köszönhető (4. ábra).**

¹ Az esetek többségében a szolgáltatók mindhárom, de legalább kettő kártyakibocsátó vállalattal is szerződést kötnek.

4. ábra

A szállodák vendégéjszakaszámának alakulása Magyarországon,
2007–2013 (ezer)

Forrás: KSH

2. A legfontosabb küldőországok vendégforgalmának alakulása

2.1. A küldőországok vendégforgalmának alakulása a kereskedelmi szálláshelyeken

A 2013. évi végleges adatok alapján legfontosabb tíz küldőországunk közül 2013-ban **Oroszország** (+25,0%), az **USA** (+12,7%), az **Egyesült Királyság** (+11,6%) és **Lengyelország** (+11,1%) esetében nőtt jelentősen a kereskedelmi szálláshelyi vendégéjszakák száma 2012-höz képest. Kisebb mértékben, de szintén pozitívan változott a **cseh** (+5,0%), a **holland** (+2,1%), az **olasz** (+0,5%) és az **osztrák** (+0,1%) vendégéjszakák száma is. (A küldőpiacok vendégforgalmának a kereskedelmi szálláshelyeken és a szállodákban regisztrált adatait a 3. táblázatban foglaltuk össze.)

A TOP 10 küldőországon kívüli országokból érkező forgalom kedvezően alakult: **Ausztrália** (+43,9%), a **Koreai Köztársaság** (+43,9%), **Észtország** (+28,1%), **Izrael** (+27,5%), **Litvánia** (+26,9%), **Kanada** (+22,3%), **Málta** (+21,8%) és **Ciprus** (+20,1%) esetében igen jelentős (20% feletti) növekedést tapasztalhattunk, de számottevően (10%-ot meghaladó mértékben) nőtt a vendégéjszakák száma **Finnország** (+16,0%), **Brazília** (+15,8%), **Törökország** (+12,4%), **Belgium** (+11,9%) és **Lettország** (+10,6%) esetében is.

Abszolút értékben vizsgálva az adatokat megállapítható, hogy a **kereskedelmi szálláshelyeken regisztrált külföldi vendégéjszakák** számában több mint **592 ezres növekedést** tapasztaltak 2012-höz viszonyítva. Ehhez a pozitívumhoz nagyban hozzájárult az **orosz** (+153,6 ezer), a **brit** (+70,5 ezer), az **amerikai** (+57,2 ezer), a **lengyel** (+53,8 ezer), az **izraeli** (+48,6 ezer), a **koreai** (+31,3 ezer), a **cseh** (+26,9 ezer), a **belga** (+24,9 ezer), az **ausztrál** (+23,8 ezer), a **szlovák** (+22,4 ezer), az **ukrán** (+22,1 ezer) és a **finn** (+21,6 ezer) vendégéjszakák számának növekedése.

3. táblázat

A legfontosabb küldőországok vendégforgalmának alakulása a kereskedelmi szálláshelyeken és a szállodákban, 2013*

		Kereskedelmi szálláshelyek						Szállodák					
		Vendégek			Vendégéjszakák			Vendégek			Vendégéjszakák		
		fő	2013/2012		éjszaka	2013/2012		fő	2013/2012		éjszaka	2013/2012	
%	fő		%	éjszaka		%	fő		%	éjszaka			
1	Németország	552 043	-3,2	-18 249	2 030 649	-5,4	-115 914	464 277	-3,2	-15 348	1 517 101	-5,5	-88 297
2	Ausztria	286 292	-3,6	-10 691	804 786	0,1	804	243 843	-2,9	-7 283	612 100	-4,0	-25 504
3	Oroszország	196 889	23,8	37 851	767 851	25,0	153 570	191 307	24,4	37 523	749 237	26,3	156 017
4	Egyesült Királyság	268 443	11,1	26 820	678 426	11,6	70 517	252 551	9,7	22 331	631 720	10,0	57 429
5	Olaszország	232 596	1,6	3 663	627 337	0,5	3 121	215 020	1,6	3 386	578 880	0,1	578
6	Csehország	197 692	5,4	10 128	565 490	5,0	26 928	167 178	8,6	13 239	470 787	8,2	35 679
7	Lengyelország	214 216	10,4	20 180	538 910	11,1	53 842	148 886	8,5	11 664	343 212	11,1	34 290
8	USA	205 868	17,1	30 063	507 614	12,7	57 202	196 285	15,1	25 751	482 079	11,4	49 333
9	Hollandia	133 385	-0,1	-134	469 182	2,1	9 650	90 546	-4,5	-4 267	231 499	-5,7	-13 993
10	Románia	213 876	-1,7	-3 699	411 065	-1,9	-7 962	181 871	-1,4	-2 582	334 144	-1,1	-3 716
11	Franciaország	148 996	3,0	4 340	390 985	2,6	9 908	133 245	2,3	2 996	344 305	1,9	6 420
12	Spanyolország	129 051	-10,1	-14 498	319 949	-12,5	-45 707	123 386	-10,6	-14 630	304 388	-13,5	-47 506
13	Szlovákia	130 390	8,8	10 546	289 311	8,4	22 419	98 942	10,8	9 644	216 836	10,7	20 959
14	Ukrajna	138 453	-0,1	-139	262 398	9,2	22 107	129 757	-0,2	-260	243 274	10,5	23 117
15	Svédország	88 419	5,3	4 450	256 537	5,1	12 449	84 182	5,1	4 085	242 969	5,1	11 790
16	Belgium	76 789	7,8	5 556	235 059	11,9	24 997	62 252	2,1	1 280	175 132	4,3	7 220
17	Izrael	64 876	27,3	13 913	225 549	27,5	48 648	63 691	26,5	13 342	222 493	26,9	47 164
18	Svájc	65 820	11,9	7 000	189 929	8,0	14 069	58 865	11,3	5 976	166 514	9,3	14 168
19	Dánia	43 340	8,0	3 210	166 783	4,5	7 182	35 453	13,8	4 299	109 609	9,1	9 142
20	Japán	77 516	0,5	386	162 860	6,1	9 363	75 814	0,2	151	155 455	4,4	6 552
21	Norvégia	50 181	11,7	5 256	156 887	9,3	13 349	48 578	12,2	5 282	151 939	10,0	13 813
22	Finnország	52 089	19,6	8 536	156 864	16,0	21 636	48 659	20,5	8 278	146 728	16,6	20 889
23	Kína	74 939	4,0	2 882	138 554	8,3	10 619	72 948	3,8	2 671	132 772	8,3	10 176
24	Szerbia	65 889	5,8	3 612	130 457	6,2	7 616	60 103	4,1	2 367	117 717	4,0	4 528
25	Törökország	56 462	11,7	5 914	120 279	12,4	13 269	54 121	10,8	5 275	112 034	9,4	9 626
26	Koreai K.	69 760	27,8	15 175	102 521	43,9	31 276	64 443	20,8	11 096	84 096	22,8	15 614
27	Görögország	35 486	2,9	1 000	94 977	1,9	1 771	34 481	3,0	1 004	92 391	2,5	2 253
28	Kanada	31 365	25,5	6 373	84 406	22,3	15 390	28 258	20,3	4 768	76 181	17,9	11 566
29	Ausztrália	30 315	38,5	8 427	77 895	43,9	23 764	24 556	26,8	5 190	62 376	30,7	14 651
30	Brazília	30 916	29,7	7 079	77 887	15,8	10 627	25 253	14,4	3 179	63 770	2,4	1 495
31	Horvátország	36 829	2,2	793	71 433	-2,6	-1 907	33 816	2,7	889	62 617	-3,8	-2 473
32	Bulgária	35 299	3,2	1 095	59 105	-0,1	-59	31 814	0,5	158	50 075	-7,2	-3 885
33	Szlovénia	26 906	-1,0	-272	53 587	-12,8	-7 866	22 406	-1,6	-364	42 713	-16,5	-8 440
34	Írország	18 802	-6,7	-1 350	50 813	-9,7	-5 458	16 458	-13,5	-2 569	43 565	-17,4	-9 177
35	Portugália	16 733	13,8	2 029	39 492	8,1	2 959	15 440	12,6	1 728	36 240	6,3	2 148
36	India	10 983	5,6	582	29 131	3,0	848	10 322	3,4	339	26 406	-3,5	-958
37	Litvánia	9 688	21,1	1 688	19 048	26,9	4 038	7 779	23,4	1 475	15 065	23,2	2 837
38	Észtország	6 923	24,9	1 380	15 474	28,1	3 394	5 883	35,7	1 548	12 773	29,8	2 932
39	Lettország	7 478	-1,1	-83	15 460	10,6	1 482	6 571	-5,1	-353	13 291	7,4	916
40	Ciprus	3 935	26,9	834	11 963	20,1	2 002	3 791	32,7	934	11 587	32,3	2 829
41	Dél-afrikai K.	3 154	-7,4	-252	9 533	4,5	411	2 763	-15,7	-515	8 515	-2,1	-183
42	Luxemburg	3 199	-26,1	-1 130	8 311	-6,0	-530	2 934	-27,0	-1 085	7 415	-4,7	-366
43	Málta	2 041	25,4	413	6 047	21,8	1 082	1 936	25,2	390	5 753	21,1	1 002
	Európai országok	3 635 520	3,4	119 543	10 203 763	3,3	325 967	3 164 185	3,2	98 114	8 372 828	2,9	235 969
	Külföld összesen	4 387 692	5,4	224 796	11 982 883	5,2	592 310	3 869 627	4,9	180 755	10 014 925	4,5	431 265
	Belföld összesen	4 497 361	6,5	274 487	10 985 589	5,5	572 708	3 133 328	8,2	237 461	7 553 047	7,3	513 861
	Mindösszesen	8 885 053	6,0	502 928	22 968 472	5,3	1 156 058	7 002 955	6,4	421 230	17 567 972	5,7	947 374

*A külföldi országok sorrendje a kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak száma alapján került meghatározásra.

Forrás: KSH

2.2. A küldőországok vendégforgalmának alakulása a szállodákban

Legfontosabb tíz küldőországunk közül 2013-ban **Oroszország** (+26,3%), az **USA** (+11,4%), **Lengyelország** (+11,1%), az **Egyesült Királyság** (+10,0%) és **Csehország** (+8,2%) esetében nőtt jelentősen a szállodai vendégéjszakák száma is a 2012-es adatokhoz képest.

A TOP 10 küldőországon kívüli országokból érkező forgalom szintén kedvezően alakult a szállodákban is: **Ciprus** (+32,3%), **Ausztrália** (+30,7%), **Észtország** (+29,8%), **Izrael** (+26,9%), **Litvánia** (+23,2%), a **Koreai Köztársaság** (+22,8%) és **Málta** (+21,1%) esetében igen jelentős (20% feletti) növekedést tapasztalhattunk, de számottevően (10%-ot meghaladó mértékben) nőtt a vendégéjszakák száma **Kanada** (+17,9%), **Finnország** (+16,6%), **Szlovákia** (+10,7%), **Ukrajna** (+10,5%) és **Norvégia** (+10,0%) esetében is.

Abszolút értékben 2013-ban a szállodákban regisztrált külföldi vendégéjszakák számában több mint 431 ezres növekedést tapasztaltak 2012-höz viszonyítva. Ehhez a pozitívumhoz nagyban hozzájárult az **orosz** (+156,0 ezer), a **brit** (+57,4 ezer), az **amerikai** (+49,3 ezer), az **izraeli** (+47,2 ezer), a **cseh** (+35,7 ezer), a **lengyel** (+34,3 ezer), az **ukrán** (+23,1 ezer), a **szlovák** (+21,0 ezer) és a **finn** (+20,9 ezer) vendégéjszakák számának növekedése.

2007 és 2013 között a TOP 10 küldőpiac sorrendjében változás történt: a KSH végleges adatai szerint a 2007-ben harmadik helyezett Egyesült Királyság helyére Oroszország került, illetve Spanyolország és Franciaország helyett 2013-ban Csehország és Oroszország került be Magyarország tíz legfontosabb küldőországa közé (4. táblázat).

4. táblázat

A TOP 10 küldőpiac sorrendje, 2007 és 2013

	2007		2013	
	Ország	Vendégéjszakák száma	Ország	Vendégéjszakák száma
1.	Németország	2 146 491	Németország	2 030 649
2.	Ausztria	804 268	Ausztria	804 786
3.	Egyesült Királyság	608 112	Oroszország	767 851
4.	USA	450 573	Egyesült Királyság	678 426
5.	Olaszország	624 459	Olaszország	627 337
6.	Spanyolország	365 471	Csehország	565 490
7.	Románia	419 030	Lengyelország	538 910
8.	Franciaország	380 943	USA	507 614
9.	Hollandia	459 543	Hollandia	469 182
10.	Lengyelország	485 062	Románia	411 065

Forrás: KSH

3. A gyógyszállodák vendégforgalmának alakulása²

2013-ban a kereskedelmi szálláshelyek vendégeinek 5,7%-át (509 038 fő), **vendégéjszakáinak 8,2%-át** (1 890 241 éjszaka) **regisztrálták gyógyszállodában**. Az összes szállodai vendég 7,3%-a választott gyógyszállodát, a szállodai vendégéjszakáknak pedig 10,8%-át töltötték a gyógyszállókban. 2013-ban a **gyógyszállodákban** a vendégek száma 1,6%-kal, a **vendégéjszakák száma 3,4%-kal nőtt** az előző évhez képest. A külföldi vendégek száma (231 801 fő) 1,9%-kal csökkent, ugyanakkor az általuk eltöltött vendégéjszakák száma (1 080 749 éjszaka) 3,4%-kal növekedett, vagyis nőtt az átlagos tartózkodási idejük. Ezzel egy időben a gyógyszállodákban a belföldi vendégek száma (277 237 fő) 4,8%-kal, a belföldi vendégéjszakák száma (809 492 éjszaka) 3,3%-kal nőtt. A gyógyszállodák vendégeinek 54,5%-a, **vendégéjszakáinak 42,8%-a származott a belföldi forgalomból**. A vizsgált időszakban az átlagos tartózkodási idő a gyógyszállodákban, a kereskedelmi szálláshelyi átlagot meghaladva, 3,7 éjszakát tett ki. A külföldi vendégek átlagosan 4,7 éjszakát, a belföldi vendégek pedig 2,9 éjszakát töltöttek a magyarországi gyógyszállodákban.

A gyógyszállodákban 2013-ban a legtöbb vendégéjszakát **Németország** (a gyógyszállodákban töltött összes külföldi vendégéjszaka 25,4%-a), **Oroszország** (21,6%), **Ausztria** (9,2%), **Csehország** (5,8%), **Izrael** (3,9%), **Románia** (2,8%), **Szlovákia** (2,6%), **Ukrajna** (2,1%), **Svájc** (2,1%), **Olaszország** (2,1%), **Japán** (2,0%), **Lengyelország** (2,0%), az **Amerikai Egyesült Államok** (1,9%), **Franciaország** (1,6%), az **Egyesült Királyság** (1,5%), **Szerbia** (1,3%), **Spanyolország** (1,2%), **Svédország** (1,1%) és **Hollandia** (1,0%) vonatkozásában regisztrálták.

2013-ban a gyógyszállodák **14,5 milliárd forint bruttó szállásdíjbevétele**t realizáltak, ami 5,6%-os növekedésnek felel meg 2012-höz képest. A szállásdíjbevételek 35,2%-a származott a belföldiektől.

4. A turisztikai régiók vendégforgalmának alakulása

A teljes vendégforgalmat tekintve 2013-ban abszolút értékben a **Budapest–Közép-Dunavidék régióban** (+480,9 ezer éjszaka; +5,8%) emelkedett a legnagyobb mértékben a vendégéjszakák száma, amelyet a **Balaton régió** (+367,8 ezer éjszaka; +8,3%) követett. Növekedést tapasztaltak továbbá az Észak-Magyarország régióban (+188,2 ezer éjszaka; +11,7%), az Észak-Alföldön (+99,4 ezer éjszaka; +6,3%), a Dél-Dunántúlon (+38,7 ezer éjszaka; +4,5%), valamint a Dél-Alföldön (+54,5 ezer éjszaka; +4,4%) is.

A külföldi vendégéjszakák száma az Észak-Magyarország (+17,7%), a Dél-Dunántúl (+9,8%), a Budapest–Közép-Dunavidék (+6,0%), a Balaton (+7,2%), az Észak-Alföld (+3,6%), a Dél-Alföld (+2,7%) és a Nyugat-Dunántúl (+0,5%) régióban nőtt 2012-höz képest. A belföldi vendégéjszakák tekintetében Észak-Magyarországon (+10,5%), a Balatonon +9,1%, az Észak-Alföldön (+7,6%), a Dél-Alföldön (+5,0%), a Dél-Dunántúlon (+3,1%), Közép-Dunántúlon (+2,6%) és a Tisza-tónál (+0,5%) is pozitív változás figyelhető meg. A vendégéjszakák számának alakulását a turisztikai régiókban az *5. táblázatban* és az *5. ábrán* foglaltuk össze.

² A wellness-szállodákról 2013. január 1-től a KSH nem közöl adatokat.

5. táblázat

A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakái turisztikai régiók szerint, 2013

	Összesen			Külföldi			Belföldi		
	2013	2013/2012	2013-2012	2013	2013/2012	2013-2012	2013	2013/2012	2013-2012
	éjszaka	%	éjszaka	éjszaka	%	éjszaka	éjszaka	%	éjszaka
Balaton	4 798 943	8,3	367 786	1 835 131	7,2	123 255	2 963 812	9,1	247 211
Budapest–Közép-Dunavidék	8 771 978	5,8	480 883	7 167 150	6,0	405 688	1 604 828	4,8	73 504
Dél-Alföld	1 292 774	4,4	54 485	327 254	2,7	8 604	965 520	5,0	45 977
Dél-Dunántúl	898 631	4,5	38 697	204 966	9,8	18 294	693 665	3,1	20 857
Észak-Alföld	1 676 695	6,3	99 371	523 908	3,6	18 205	1 152 787	7,6	81 424
Észak-Magyarország	1 796 273	11,7	188 150	307 205	17,7	46 198	1 489 068	10,5	141 495
Közép-Dunántúl	884 576	-1,7	-15 298	270 733	-10,2	-30 751	613 843	2,6	15 555
Nyugat-Dunántúl	2 594 925	-1,8	-47 565	1 282 056	0,5	6 378	1 312 869	-4,0	-54 703
Tisza-tó	253 677	-1,3	-3 341	64 480	-6,2	-4 262	189 197	0,5	941
Összesen	22 968 472	5,3	1 156 058	11 982 883	5,2	592 310	10 985 589	5,5	572 708

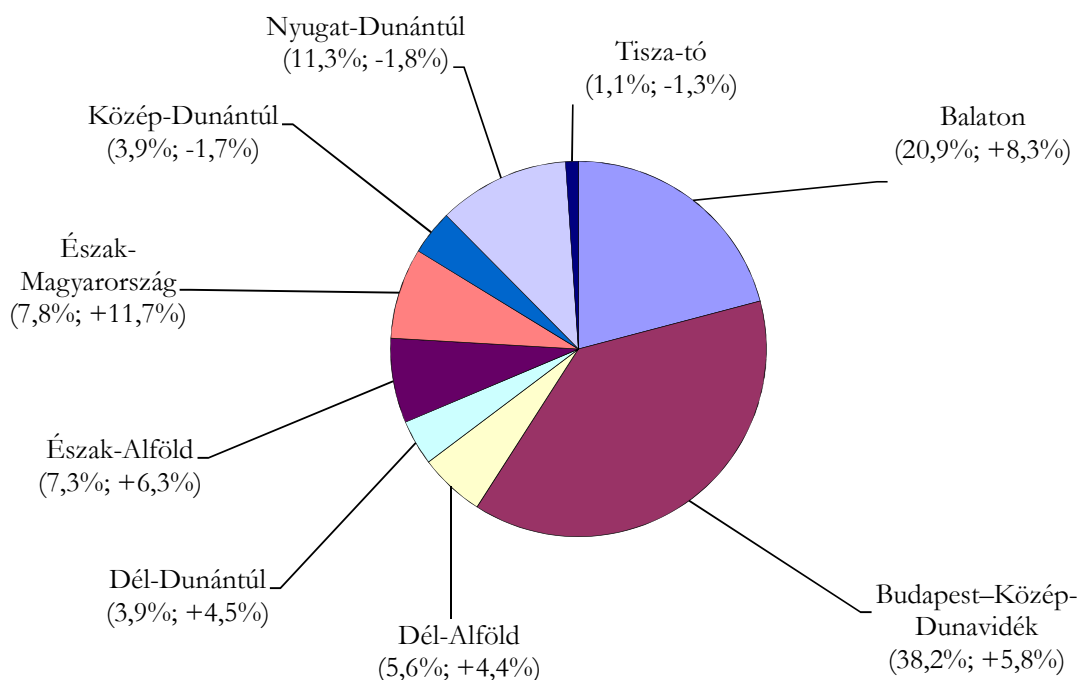
Az abszolút értékben megadott változásokban az eltérések a kerekítésből adódnak.

Forrás: KSH

2013-ban országos szinten a **külföldiek aránya** a vendégek számát tekintve 49,4%-ot, a **vendégéjszakák számát tekintve 52,2%-ot tett ki**. A beutazó turizmus elsősorban a **Budapest–Közép-Dunavidék** régióban volt meghatározó, ahol a külföldiek adták a vendégéjszakák 81,7%-át. A külföldi vendégéjszakák aránya 30% feletti volt még a Nyugat-Dunántúlon (49,4%), a Balatonnál (38,2%), az Észak-Alföldön (31,2%) és a Közép-Dunántúlon (30,6%). A külföldi vendégéjszakák száma magas területi koncentrációt mutat. 2013-ban a **három legnépszerűbb régióban regisztrálták a külföldi vendégéjszakák 85,8%-át**: a Budapest–Közép-Dunavidék régióban (59,8%), a Balatonnál (15,3%) és a Nyugat-Dunántúlon (10,7%).

5. ábra

A vendégéjszakák számának alakulása, 2013 (részesezés 2013; változás 2013/2012)

Forrás: KSH

A belföldi vendégforgalom a beutazó vendégforgalomnál **kevésbé koncentrált**. 2013-ban a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött belföldi vendégéjszakák 27,0%-át regisztrálták a Balaton régióban, emellett a Budapest–Közép-Dunavidék (14,6%), az Észak-Magyarország (13,6%), a Nyugat-Dunántúl (12,0%) és az Észak-Alföld (10,5%) régiók részesedése jelentős. A három legnépesebb régió együttes részesedése 55,1% volt.

2013-ban a **kereskedelmi szálláshelyek szobakapacitás-kihasználtsága** átlagosan 42,0% volt. A szobakapacitás-kihasználtság a Budapest–Közép-Dunavidék (56,1%), a Balaton (44,1%) és a Nyugat-Dunántúl (41,7%) régióban volt a legmagasabb. A **szállodák** szobakapacitás-kihasználtsága ugyanezen időszakban átlagosan 49,7% volt, régiós szinten a Budapest–Közép-Dunavidéken (59,3%), a Nyugat-Dunántúlon (49,5%) és a Balatonon (48,1%) volt a legmagasabb.

A kereskedelmi szálláshelyek **bruttó szállásdíjbevételei 166,6 milliárd forintot (+9,5%) tettek ki 2013-ban**. A bevételek szempontjából a három legfontosabb régió a Budapest–Közép-Dunavidék (az összes bevétel 51,8%-a képződött itt), a Balaton (15,4%) és a Nyugat-Dunántúl (10,0%) volt. A kilenc régió közül az Észak-Magyarország (+12,9%) és a Budapest–Közép-Dunavidék (+10,7%) régióban növekedtek leginkább a szállásdíjbevételek. A többi régió is pozitív irányba mozdult el: a Dél-Dunántúlon és a Balatonon 9,2-9,2%-os, az Észak-Alföldön és a Dél-Alföldön 7,7-7,7%-os, a Közép-Dunántúlon 7,3%-os, a Nyugat-Dunántúlon 5,1%-os és a Tisza-tónál 3,5%-os és növekedést regisztráltak.

A külföldi szállásdíjbevételek megoszlását magas területi koncentráció jellemezte: a bevételek 71,4%-át a Budapest–Közép-Dunavidék régióban, 9,7%-át a Balatonon, 8,8%-át a Nyugat-Dunántúlon realizálták. **A belföldi vendégektől származó bevételek jóval kevésbé koncentráltak:** a bevételek 25,1%-a a Balaton, 17,8%-a a Budapest–Közép-Dunavidék, 14,3%-a az Észak-Magyarország és 12,1%-a a Nyugat-Dunántúl régióban keletkezett.

Miközben 2007 és 2013 között a vendégéjszakák száma országos átlagban 14,1%-kal nőtt, a régiók közül hat régió (Balaton, Budapest–Közép-Dunavidék, Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország és Nyugat-Dunántúl) esetében alakult kedvezően összességében a vendégforgalom a 2007-es adatokhoz képest. Az egyes régiók között viszonylag jelentős eltérések tapasztalhatók abban, hogy a belföldi vagy a külföldi vendégforgalom alakult-e kedvezőbben (6. táblázat, 6. ábra).

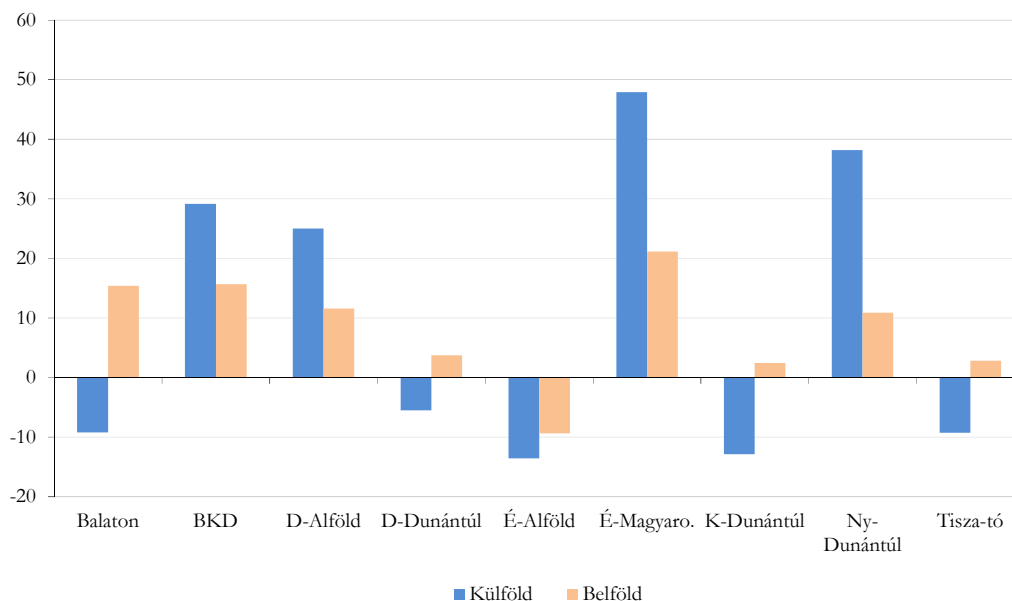
6. táblázat

A kereskedelmi szálláshelyi vendégéjszakák számának változása a turisztikai régiókban, 2013/2007

Régió	Külföld	Belföld	Összesen
Balaton	-9,2%	15,4%	4,6%
Budapest–Közép-Dunavidék	29,2%	15,7%	26,5%
Dél-Alföld	25,0%	11,6%	14,7%
Dél-Dunántúl	-5,5%	3,7%	1,5%
Észak-Alföld	-13,5%	-9,4%	-10,7%
Észak-Magyarország	47,9%	21,1%	25,0%
Közép-Dunántúl	-12,9%	2,4%	-2,8%
Nyugat-Dunántúl	38,1%	10,9%	22,8%
Tisza-tó	-9,3%	2,8%	-0,5%
Összesen	17,8%	10,3%	14,1%

Forrás: KSH

6. ábra

**A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakaszámának változása a turisztikai régiókban,
2013/2007 (%)**

Forrás: KSH

További információ:

- Központi Statisztikai Hivatal, www.ksh.hu
- Nemzetgazdasági Minisztérium, <http://www.kormany.hu/hu/nemzetgazdasagi-miniszterium>
- Magyar Turizmus Zrt., Kutatási Iroda
1115 Budapest, Bartók Béla út 105–113.
telefon: (06-1) 488 8710, fax: (06-1) 488 8711, e-mail: kutatas@itthon.hu
honlap: itthon.hu > Szakmai oldalak > Kutatások, statisztikák